

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Gallia Vindicata, In Qua Testimoniis Exemplisque
Gallicanæ Præsertim Ecclesiæ, Quæ Pro Regalia, Ac
Quatuor Parisiensibus Propositionibus A Ludovico
Maimburgo, Aliisque producta sunt, Refutantur**

Sfondrati, Celestino

[Ort nicht ermittelt], MDCLXXXVIII.

4. Nihil jura feudi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38277

quod per Concordata factum est, concessas etiam intelligi ad omnia Beneficia, & Canonatus vacantium Ecclesiarum. At verò, quam fœda hæc consequentia, & viribus cassa? Constat usque ad Reges tertiæ Stirpis nullum locum Regaliæ fuisse; quo tamen tempore volunt Reges pro arbitrio, supremoque jure Episcopatus contulisse. Constat etiam eo tempore Regaliam prodijisse, quo electiones reductæ, plenæque libertate, ex ipsorum confessione, qui hæc objectant, donatæ sunt: nulla ergo inter hæc duo jura connexio est, quæ toties separata sunt; quod si nulla connexio, quæ, rogo, simplicitas est, unum ex alio inferre? an nunquam in Juris-prudentiæ, & Dialecticæ scholis audierunt, à separatis non fieri bonam illationem? in odiosis (& quid verò magis, quam servitus Ecclesijs imposita, & Canonum antiquatio?) restringendas, non ampliandas Leges? In Contractibus non expressa pro omittis haberi? & mille alia, quæ argumentationes istorum elidunt: an verò etiam post Concordata non omnium Galliæ Regum hæc ipsa mens fuit, & ipsius Francisci primi, qui nunquam Regaliam extendi permisere? nisi forte ignorantia istos accuses, perinde, ac si Concordata, quæ ipsi inierant, malè intellexerint, & ab istis, qui tanto post tempore venerunt, nec alià re magis, quam adulatione claris, imperandi artem didicerint.

IV. *Opponitur 4.* Demus, primis Ecclesiæ temporibus, quando Episcopi spontaneis oblationibus, sine alijs patrimonijs vivebant, nullum Regaliæ locum fuisse; at verò quando ingentibus patrimonijs, feudisque donati sunt, mutarunt conditionem; feudorum enim fructus, quæ hæreditate non acquiruntur, qualia sunt Sacerdotijs annexa, ad Dominum redeunt, eique, & nulli alteri, proveniunt. Jure ergo feudi vacantium Ecclesiarum fructibus Principes potiuntur. Quamvis verò alij etiam proventus, præter feuda, ad Episcopos pertineant, ut tamen Episcopatibus annexantur, continuo nobiliorem habitum, feudique naturam induunt; & ita extincto Antistite, ad Principes spectant. Collationes Beneficiorum, quia sacrorum Canonum dispositione fructibus æquantur, eandem fortunam cum feudis subeunt, ac Principi cedunt.

87. Hoc Maimburgi argumentum est, in quo istius Auctoris indolem, & artificia jam passim nota facile observes. Jus Regaliæ uni-

universim ad Reges Francorum pertinere docet; id verò ex Canonibus, sacrisque Concilijs, & usu in Ecclesijs recepto probandum erat; quippe Jus illud sacrum, non prophanum est; & idèd sacris, non prophanis legibus metiendum: sed cùm nullæ suppeterent, quin potius omnes ad verarentur, eas altissimo silentio premit, præteritque, & ad argumentum à comparatione vertitur, quo nihil, in foro præsertim, debilius est, & maximè, cùm comparatio à valde dissimilibus ducitur, qualia sunt feudum, & Regalia, ut paulò post ostendam. Deinde cùm ne hoc quoque sufficeret, protegendæ Regaliæ aliud non minùs extraneum, remotumque principium ex Philosophia conductum est, videlicet, de elevatione qualitatũ; dicit enim: *Decimas, oblationes, aliòsque proventus Episcopales, hoc ipso, quòd feudis conjunguntur Ecclesiæ donatis, elevari ad statum nobiliorem, & in naturam feudi migrare; eo ferè modo, quo ex sententia Philosophorum qualitas substantiæ conjuncta elevatur ad nobiliorem causæ gradum, producendamque substantiam: influentiæ cœlestes, ut conjunguntur Intelligentiæ, elevantur ad producendas formas viventes; quæ quàm sint inania, & longè petita, ac planè indigna, ut in causâ tanti momenti vel audiantur, nemo non videt. Pergit deinde vera falsis miscere, ut etiam istis fidem conciliet, colore veritatis inducto. Verum est, quod scribit: postquam Ecclesiæ ingentibus divitijs auctæ sunt, Principes sibi jus adscripsisse Episcopatus conferendi; id inquam verum, sed illud falsum, quod paulò post innuit: *Ab omnibus Principibus factum id esse.* Jam enim ostendimus, sub primæ, & tertiæ stirpis Regibus Galliæ liberas electiones fuisse, & quamvis sæpe ab aliquibus Regum turbatæ, & interceptæ sint, aut privilegio, aut Ecclesiarum rogatu, aut usurpatione factum id est; à quibus deduci argumentum non potest; si enim exempla Regnantium pro jure, & legibus sint, quid tandem non liceat? Verum etiam est: *Jus Regaliæ à feudis ortum duxisse.* Sed illud falsum: *Jus infendandi, seu Investitura idem esse cum jure Regaliæ.* Jus enim Investituræ ad feuda solùm extenditur; at verò jus Regaliæ ad omnes omnino fructus, sive isti ex decimis, oblationibus, sive aliunde proveniant: imò Beneficiorum Collationes complectitur, quæ nullo pacto ad feuda pertinent; & ipsa feuda Sacerdotijs annexa non sunt personalia, nec morte Episcopi vacant, ut falsò im-*

Gallia
Vindicata
G II
230

imperitæque supponit; nec enim Episcopis, sed Ecclesijs donantur; istæ verò sunt perpetuæ, nec cum Personis defunguntur, & ideo nec vacationi locus est. Cùm ergo feuda Ecclesiæ non sint personalia, sed potius *expacto, & providentia*, ut loquuntur Jurisperiti, & assimilentur *feudis familiae*, certum est, ex jure communi, eorum fructus ad Principes non redire sublatis Episcopis, quamvis novâ Investiturâ opus sit: nisi fortè in ipsa feudorum donatione aliter cautum fuerit. Illud verò quàm vanum est? Decimas videlicet, aliàsque oblationes fidelium Ecclesijs donatas, ad nobiliorem statum elevari, & feudi naturam induere, sicque ad Principes devolvi. Egregiam enim verò Philosophiam! elevationis nomen indit servituti, & quæ hætenus totâ retrò antiquitate, & noto Patribus idiomate, *Bona Dei*, *pretium peccatorum*, *patrimonia pauperum* vocabantur, Maimburgus *bona nobilia* appellantur: & si quæras, in quo hæc nobilitas consistat? ut impunè, inquit, in Principum spolia, & peculium cedant; hætenus hæc mancipatûs nota, nunc nobilitatis est. Olim Canonum, legumque sententia fuit: *Quod rei sacre adhaeret, sacrum fieri*: & ideo res fluxas, prophanasque Ecclesijs dicatas, in sacras evadere, omnique profano commercio exemptas; sed Maimburgus hujus jurisprudentiæ aut negligens, aut ignarus, aliam complexus est, aulæ, sibi que accommodatam, & cupiditati blandientem, quamvis tam malè sartam rectamque, ut pudor fuerit ostentare. Sed adjungit Maimburgus solemnes modestiæ clausulas: *Hæc à se commemorari; non tam ex sua, quàm aliorum sententia; quid enim ipse opinetur, non tanti esse, ut vulgari oporteat.* (a) Cæterum, si non hæc Maimburgi sensa, sed aliorum erant, oportuit aut illa reticere, aut etiam, quæ ad illa responderi solent, recitari; cur enim unius partis argumenta, non alterius promit, si in neutram inclinat? An nescit ex Principum legibus, crimen falsi, & prævaricationis etiam tacendo committi? ab historico præsertim, cujus partes sunt, veritati, non studijs, aut factionibus scribere. Ejusdem tincturæ est, quod dicit de Collationibus Beneficiorum: *Ea videlicet ad fructus pertinere.* Id enim in aliquo sensu verum est: in alio, & quem Maimburgus intendit, falsum. Si enim velit, Collationes Beneficiorum fructus esse Episcopalis potestatis, quia ab hac dependent,

(a) Maimburg. lib. 2. de la decadenze fol. 275.

pendent, & ex ista consequuntur, id verissimum est, & in hoc sensu Canones loquuntur, ut videre est apud Glossam (a) & Barbofam, (b) aliósq; Doctores. (c) Cæterum ex fructibus hoc sensu acceptis nulla consequentia duci potest, quæ Regaliæ faveat: illi enim fructus à sacra, & Episcopali potestate proveniunt, & sunt in se ipsi jus aliquod sacrum, subjacentque dispositioni sacrorum Canonum, non verò legum prophanarum: non ergo ad potestatem Regiam pertinere potest, nec Regijs Edictis induci, extendique, quod eleganti, & plenâ libertatis voce S. Ambrosius Valentinianum Imperatorem monebat: *Noli, inquit, te gravare Imperator, ut putes te in ea, quæ Divina sunt, imperiale aliquid jus habere: noli te extollere, si vis diutius imperare: esto DEI subditus; scriptum est enim, quæ DEI, DEO, quæ Cæsaris, Cæsari: ad Imperatorem palatia pertinent, ad Sacerdotes Ecclesiæ: publicorum tibi manium jus commissum est, non sacrorum: si ex meis aliquid posceretur, aut fundus, aut domus, aut aurum, aut argentum, id, quod mei juris est, libenter offerrem; sed templo DEI nihil possum decerpere, nec tradere illud, quod custodiendum, non tradendum accepi.* (d) Hæc est vera sanctorum Patrum, & antiqua juris prudentia, quorum ego vel unam, liberamque vocem, & tamen charitatis, ac reverentiæ plenam, pluris æstimem omnibus illis blanditijs, & adulationibus, quas Maimburgo aut timor, aut cupiditas distavit, & animus in omne obsequium devinctus, nullo honesti inhonestique discrimine, ac servo, quàm Sacerdote dignior.

V. *Opponitur 5.* Rex Galliæ Patronus est omnium, quæ in Gallia sunt, Ecclesiarum, & Beneficiorum; atqui Patroni privilegium, & munus est, ut præsentet, nominetque ad Beneficia vacantia, idque præcipuum Regaliæ caput est: quod si Regibus concedas, cur non etiam aliud, quod multo inferius est, jus videlicet percipiendi omnes vacantium Ecclesiarum fructus?

R. Duobus modis Patronus dici aliquis potest: primo, quia Ecclesiam aliquam fundavit, dotavitque: secundo, quia unius, aut plurium Ecclesiarum Advocatus, & Defensor est, id enim præcipue ad Reges spectat, ut Ecclesias auctoritate suâ muniant,

P

pro-

(a) Gloss. in cap. cum olim. de Major. & obed. (b) Barb. de Appellat. verb. 103. n. 21. (c) Rosa, Rebuff. (d) S. Ambros. epist. 33. & in orat. contra Maxentium.

Gallia
Vindicata

G II

230